

Mål nr 05-064

Patent nr 0103761-3

PATENTBESVÄRSRÄTTENS

DOM

meddelad 2009-06-30 efter överklagande av Patent- och registreringsverkets beslut, se bilaga 1.

Klagande: Weland Stål AB

Ombud: Patentbyrå Wallengren AB

Motpart: CW Lundberg Industri AB

Ombud: 1) Ehrner & Delmar Patentbyrå AB
2) Ulf Dahlgren, Advokatfirman Lindahl

Målet gäller: Upphävande av patent på förfarande för anbringning av ett lastupptagande fäste på ett tak samt infästningsdel därför.

DOMSLUT

Patentbesvärslätten undanröjer det överklagade beslutet och upphäver patentet.

EE

Postadress
Box 24160
104 51 Stockholm

Besöksadress
Linnégatan 87 D

Telefon
08-783 38 50

Fax
08-783 76 37

Org.nr
202100-3971

REDOGÖRELSE FÖR SAKEN OCH FRAMSTÄLLDA YRKANDEN

CW Lundberg Industri AB (CWL) ansökte den 13 november 2001 om patent på ”Infästning av takskyddsanordningar på tätskiktsmatta” och begärde sedermera löpdagsförskjutning med löpdag från den 27 december 2001. Patent meddelades den 1 juli 2003, med benämningen ”Förfarande för anbringning av ett lastupptagande fäste på ett tak samt infästningsdel därför”.

Weland Stål AB (Weland) gjorde därefter invändning mot patentet under åberopande av att uppfinningen saknade nyhet alternativt uppfinningshöjd. Till stöd för sin invändning hänvisade Weland till FR 2713687 A1 (D1), ett produktblad benämnt ”Takbrunn typ Icopal perforerad brunnsfläns tillverkad i rostfri plåt, SS-2343”, daterat den 11 oktober 2001 (D2), en broschyr benämnd ”Icopal Taktillbehör”, daterad juni 2000 (D3) och SE 500148 E (D4). Weland anförde därvid att en representant för Tätskiktsgarantier, vid två separata möten den 15 oktober 2001, överlämnat D2 till Weland respektive CWL och att informationen i D2 och vad som i övrigt meddelades vid mötena inte omfattades av någon sekretess och därför utgjorde allmänt tillgänglig information.

CWL bestred, som Patentverket uppfattade bolagets ståndpunkt, att D2 varit allmänt tillgänglig när bolaget gav in sin patentansökan. Vidare anförde bolaget att invändningen inte innehöll något som påverkade patenterbarheten av uppfinningen.

Patent- och registreringsverket (Patentverket) avslog genom det överklagade beslutet Weland's invändning. Som skäl för beslutet anförde Patentverket bl.a. att det inte var styrkt att CWL träffat Tätskiktsgarantier i oktober 2001 och då erhållit D2 samt att D2 inte kan läggas till grund för ett beslut eftersom det saknas uppgifter om att D2 varit allmänt tillgänglig innan ansökningsdagen. Patentverket anförde vidare att uppfinningen inte heller visat sig vara känd genom någon av de övriga anförda handlingarna eller på annat sätt och att uppfinningen därutöver inte kunde anses vara närliggande för fackmannen.

Uppfinningen

Av patentbeskrivningen framgår följande om känd teknik och ändamålet med uppfinningen.

[Enligt känd teknik finns] fästen [som] utnyttjas för att anbringa olika slag av takskyddsutrustning, takstegar, takräcken och liknande på takets yttersida. För sådan takutrustning ställs stränga krav på hållfasthet visavi belastningar som kan förorsakas, exempelvis genom att en person, som arbetar på taket och har en säkerhetslina förbunden med takskyddsutrustningen, ramlar ner från taket, varvid den takskyddsutrustningen fasthållande konsolen utsätts för en ryckbelastning.

För fastsättning av takskyddsutrustning på tak av det slag, som har ett flexibelt ytterskikt utgjort av en tätskiktsmatta såsom exempelvis en kraftig takpapp eller en tätskiktsmatta av ett syntetmaterial, har detta inneburit ett komplicerat förfarande för att de gällande bestämmelserna ska kunna tillgodoses. Vid en känd anordning är sålunda en konsol för takskyddsutrustning vid ett sådant tak förankrad i ett bärande undertak. I det fall då en takkonstruktion omfattar ett bärande undertak som uppvisar ett ovanpåliggande isolerskikt, vilket i sin tur avtäcks av en tätskiktsmatta är vid den kända tekniken en konsol för takskyddsutrustning fastskruvat förbunden med den bärande strukturen via olika typer av distansorgan, vilka genomgår tätskiktsmattan såväl som isolerskiktet.

Dessa kända lösningar medför ett antal problem, av vilka kan nämnas betydande risk för läckage av vatten genom håltagningarna i tätskiktsmattan, spänningar vid temperaturväxlingar på grund av att tätskiktsmattans rörelse inte överensstämmer med rörelser i bärande byggnadsstruktur, vilket kan leda till skador på tätskiktsmattan. Därutöver skapas oönskade köldbryggor genom isolermaterialet. Dessutom är montage av anordningar enligt den kända tekniken tidsödande och komplicerat, eftersom montage bör ske före läggning av isolering och tätskiktsmatta. Vid montage på befintliga byggnader med färdiga tak måste stora hål göras i taket för att anordningar enligt den kända tekniken ska kunna monteras. Dessa hål måste sedan noggrant tätas

för att läckage ska undvikas. Detta medför sammantaget kostsamma och osäkra lösningar.

Ändamålet med föreliggande uppfinning är att eliminera problemen med den kända tekniken och att anvisa ett förfarande, vid vilket ett lastupptagande fäste kan anbringas på ett kostnadseffektivt och säkert sätt och detta med en kvalitet hos det resulterande yttertaket som helt motsvarar ett opåverkat tak.

Yrkanden

Weland har vidhållit sitt yrkande att patentet skall upphävas.

CWL har i *första hand* bestritt ändring och i *andra hand* yrkat att patentet skall upprätthållas med patentkrav inkomna den 23 maj 2007.

Uppfinningen enligt *förstahandsyrkandet* definieras i de självständiga patentkraven 1 respektive 11 på följande sätt:

1. Förfarande för anbringning av ett lastupptagande fäste för en belastningsbar taksutrustningsdetalj (11) på ett yttertak (1), vilket är belagt med en utvändig tätskiktsmatta (4, 4'), varvid fästet monteras med fästelement (6, 6') för takutrustningsdetaljen utskjutande från tätskiktsmattan, och varvid nämnda fästelement (6, 6') utgår från en till fästet hörande, åtminstone väsentligen plattformig infästningsdel (5, 5') kännetecknat av
  - att infästningsdelen (5, 5') fästs med hjälp [av] en flexibel matta (10, 10'), vars dimensioner överstiger infästningsdelens (5, 5') dimensioner, och vilken fästs vid tätskiktsmattan i ett område (8) omgivande infästningsdelen, och
  - att den flexibla mattan (10, 10') fäst[s] vid tätskiktsmattan (4) även genom urtag (7, 7') i infästningsdelen (5).

11. Infästningsdel (5, 5') till ett fäste för en belastningsbar takutrustningsdetalj avsedd för fastsättning på en tätskiktsmatta vid ett tak genom ett förfarande enligt något av kraven 1 – 10, kännetecknad av

- att den är utformad väsentligen plattformig för anliggning mot tätskiktsmattan och för att medge infästning med hjälp [av] en flexibel matta (10, 10'), vars dimensioner överstiger infästningsdelens (5, 5') dimensioner,
- att den omfattar fästelement (6) för samverkan med den belastningsbara takutrustningsdetaljen, och
- att den (4) omfattar urtag (7, 7') som är så utformade att den flexibla mattan (10, 10') är fästbar vid tätskiktsmattan (4) även genom dessa urtag (7, 7') för att tillförsäkra förankringen.

Uppfinningen enligt andrahandsyrkandets självständiga patentkrav 1 och 11 skiljer sig från förstahandsyrkandets motsvarande patentkrav genom att bestämmningen ”såsom takskyddsutrustning, takstegar, takräcken” förts in i patentkravens ingresser, som därvid har följande lydelse:

1. Förfarande för anbringning av ett lastupptagande fäste för en belastningsbar taksutrustningsdetalj (11) såsom takskyddsutrustning, takstegar, takräcken på ett yttertak (1), vilket är belagt med en utvändig tätskiktsmatta (4, 4'), varvid fästet monteras med fästelement (6, 6') för takutrustningsdetaljen utskjutande från tätskiktsmattan, och varvid nämnda fästelement (6, 6') utgår från en till fästet hörande, åtminstone väsentligen plattformig infästningsdel (5, 5') kännetecknat av ...

11. Infästningsdel (5, 5') till ett fäste för en belastningsbar takutrustningsdetalj såsom takskyddsutrustning, takstegar, takräcken avsedd för fastsättning på en tätskiktsmatta vid ett tak genom ett förfarande enligt något av kraven 1 – 10, kännetecknad av ...

Grunder

Weland har till grund för sin talan åberopat att uppfinningen, enligt både första- och andrahandsyrkandets patentkrav 1 och 11, saknar nyhet alternativt uppfinningshöjd i förhållande till anförd teknik.

CWL har bestritt de av Weland anförda grunderna.

Anförd teknik

Weland har även i Patentbesvärsrätten åberopat de i Patentverket anförda dokumenten D1-D4 samt en teknisk lösning som BON utgående från D2 presenterade för CWL respektive Weland den 15 oktober 2001.

Härutöver har Weland i Patentbesvärsrätten åberopat följande dokument:

D5: US 5251411 A

D6: US 5890336 A

D7: US 5414965 A

D8: US 5916093 A

D9: US 4964248 A

D10: Ritning daterad 24 oktober 2001

D12: Ritning daterad 7 november 2001

D15: Monteringsanvisningar fäste för takduk/papptak

D20: DE 8531673 U1 och

D21: DE 8605215 U1.

Utveckling av talan

Parterna har till utveckling av sin talan anfört bl.a. följande.

Frågan om viss information skall anses ha blivit allmänt tillgänglig före patentansökans löpdag

Weland

BON, Tätskiktsgarantier AB, kallade under oktober månad 2001 företrädare för huvudproducenterna av takinfästningsanordningar i Sverige – Weland Stål och dess dotterbolag Per Wickstrand AB samt Lindab AB och CWL – till möten angående problemet med genomläckning. Under dessa möten överlämnade BON D2 till företrädare för dessa bolag samt anvisade en lösning på problemet med utgångspunkt i detta dokument.

Lösningen innebar att man skulle utgå från en perforerad platta enligt D2, varvid plattan skulle innehålla en fästansordning för en taksäkerhetsdetalj. För fästning av själva plattan till en underliggande tätskiktsmatta skulle en infästningsmatta användas. Infästningsmattan skulle sträcka sig utanför plattan för att fästas till tätskiktsmattan och infästningsmattans massa skulle även penetrera perforeringarna i plattan för ytterligare säkring av plattan till tätskiktsmattan.

Informationen om vilket problem som skulle lösas och anvisningarna om teknisk lösning avseende detta lämnades helt utan förbehåll. De inblandade bolagen har fritt kunnat disponera över informationen. Dessa bolag står för en sammantagen marknadsandel om minst 85% inom tätsäkerhetsbranschen. Att bolag som står för en sådan betydande marknadsandel erhållit samma information kan inte leda till någon annan slutsats än att informationen och dokumentationen är av sådant slag att den är allmänt tillgänglig. Bolagen har därtill varit fria att vidarebefordra informationen. Till detta kommer att även Tätskiktsgarantier samt Icopal och Trelleborg haft kunskap om den tekniska lösningen som påvisades vid de aktuella mötena. Sammanfattningsvis är sålunda det som avhandlades vid dessa möten att anses som allmänt tillgänglig i patentlagens mening.

Kort efter mötet med BON den 15 oktober 2001 presenterade Weland Stål en ritning för BON. Denna framgår av D10. Weland Stål gick därefter vidare med framtagningsförfarandet och ytterligare ritningsunderlag, D12, är framtaget per den 7 november 2001. Konstruktionen har sedan genomgått fallprov och sista provningen genomfördes den 18 december 2001, sålunda innan CWL inlämnade sin patentansökan. Vid provningstillfället den 17 december 2001 medverkade SAN från Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut (SP, numer Sveriges Tekniska Forskningsinstitut) och denne lämnade då genom intyg besked om att produkten var godkänd. Weland Ståls konstruktion, vilken sålunda var godkänd och färdig per den 18 december 2001, framgår av broschyr benämnd D15.

D10, som skickades till BON den 24 oktober 2001 eller i vart fall i nära anslutning till det datumet, är att anse som allmänt tillgänglig i patentlagens mening från den 24 oktober 2001 eller i vart fall i nära anslutning till det datumet och under alla omständigheter före den 27 december 2001.

Till detta kommer att CWL har framställt en invändning mot Weland's patent med nummer 0200423-2. I invändningsskriften åberopade CWL följande omständigheter till stöd för att Weland's patent med nummer 0200423-2 är ogiltigt.

Den information som lämnades av BON vid de ovan påtalade mötena var tillsammans med D2 allmänt tillgänglig i patentlagens mening och har det innehåll som Weland i mål 05-064 (avseende patent nr 0103761-3) påstått att den har.

Det ”framgår av D[2] samt av den av BON före dagen för ansökan överlämnade tekniska informationen samtliga särdrag i kravens 1 och 3 ingresser”.

D10 åberopas som allmänt tillgänglig sedan den 24 oktober 2001.

De av CWL åberopade omständigheterna kan inte innebära något annat än att bolaget ansett att BON lämnat ut information med det innehåll som Weland påstått, att den informationen varit allmänt tillgänglig i patentlagens mening samt att även innehållet i D10 därmed varit allmänt tillgänglig i patentlagens mening på det sätt som Weland påstått.

CWL

Det vitsordas att ett möte har ägt rum mellan BON, såsom representant för Tätskiktsgarantier, och BL, såsom representant för CWL, den 15 oktober 2001, att BON samma dag träffat UG, såsom representant för Weland, att BON vid dessa möten överlämnat information till BL och UG om tekniska lösningar avseende tätare infästning för belastningsbara beslag samt att BON vid mötena överlämnat D2. CWL reserverar sig emellertid för att den

information om tekniska lösningar som BON lämnat till BL respektive UG haft samma innebörd.

Vad gäller å ena sidan mötet mellan BON och BL och å andra sidan övriga påstådda möten mellan BON och representanter från andra bolag kan ett överlämnande av D2 i sig inte medföra att D2 blivit allmänt tillgänglig. Det är härvid av betydelse vilken karaktär mötena hade och varför enskilda möten hölls med en person i taget från respektive bolag. Enligt CWL:s mening var samtalen vid mötena av typen affärssamtal och D2 av typen affärshandling. Andelen marknadsandelar som totalt representerades genom mötena har ingen betydelse för om informationen skall anses ha blivit allmänt tillgänglig. Då informationen inte heller spritts till en obestämd krets av personer kan de uppgifter som presenterades vid mötena inte heller av denna anledning anses ha blivit allmänt tillgängliga.

Något sekretessavtal finns inte. Att mötena mellan BON och respektive bolag skett enskilt är trots detta en indikation på att det fanns en presumtion om sekretess. Även det förhållandet att Weland lämnat in en egen patentansökan efter dessa möten tyder på att det funnits ett förtroendeförhållande vid mötena.

Till detta kommer att man måste fråga sig vad mottagaren kunde förstå av den information, D2 tillsammans med BONs anvisningar, som gavs vid mötena. Vad som utövats öppet är beroende av detta. BON hade vid tidpunkten för mötet med BL i oktober 2001 inga specialkunskaper om krav på hållfasthet vid den typ av infästningar det är fråga om. BONs, och Tätskiktsgarantiens, intresse var och är att tätskikt ska vara täta. Av den anledningen uppfattade BL BONs budskap som att det handlade om förslag på en lösning av problem med effektiv tätning vid tätskiktsgenomföringar, i analogi med tätning vid tätskiktsgenomföringar vid takbrunnar.

Vad gäller D10 vet CWL inte om den översänts till BON på Tätskiktsgarantier, men om den blivit det så har den ändå inte blivit allmänt tillgänglig före den 27 december 2001 av samma skäl som D2 inte blivit det.

Vad gäller CWL:s invändning mot Weland's patent 0200423-2 så har Weland misstolkat invändningsskriften på ett flagrant sätt. I invändningsskriften anges nämligen uttryckligen och upprepat att den är baserad på Weland's ståndpunkt i förevarande mål, alltså att enligt Weland's uppfattning ifrågavarande uppgifter och handlingar varit allmänt tillgängliga. Ingen som läser CWL:s invändningsskrift kan missuppfatta detta.

Frågorna om nyhet och uppfinningshöjd

Weland

Förstahandsyrkandet

D2 är baserad på D3 som visar en takbrunn, vilken utgör en belastningsbar takustrutningsdetalj. I D2 presenteras och förklaras sålunda redan känd teknik. Enligt D2 och D3 visas ett yttertak, som är belagt med en utvändig taksikt matta. En plattformig infästningsdel är försedd med urtag och fästs med hjälp av en flexibel matta vars dimensioner överstiger infästningsdelens dimensioner. Att takbrunnen är lastupptagande säger sig självt.

Den konstruktionslösning som BON med utgångspunkt i D2 presenterade vid mötena enligt ovan stämmer överens med vad som anges i patentkravet 1 enligt förstahandsyrkandet, varför uppfinningen enligt detta patentkrav saknar nyhet. Uppfinningen saknar även nyhet i förhållande till vad som är känt genom D3.

Ritningen i D10 visar en lösning som stämmer överens med vad BON angivit i skrift enligt ovan. Den genom D10 kända lösningen är ett nyhetshinder mot den i förstahandsyrkandet angivna uppfinningen, som därmed saknar nyhet.

Dokumenterna D5 och D7, varvid den senare är en avdelning av den första, visar förankringsanordningar för förankring av exempelvis hängrännor vid kanten av yttertak. Förankringsflänsar 26 är infästa mellan två skikt 20,28 av ett taktäckningsmaterial. Förank-

ringsflänsarna 26 är försedda med öppningar 30, som kan ges en rad olika utseenden. I D5, spalt 3, rad 63 spalt 4, rad 4 anges att konstruktionen är ägnad att förhindra att krafter från vind eller andra krafter river upp taktäckningsmaterialet och konstruktionen måste därmed sägas vara lastupptagande. I spalt 4, rad 30-43 anges alternativa utföringsformer. Man kan exempelvis tänka sig ett förankringsorgan som består endast av en flat, perforerad plåt. Vidare anges att det är möjligt att använda uppfinningen tillsammans med andra byggnadskomponenter.

Vi har således i D5 en infästningsanordning 10 för en belastningsbar takutrustningsdetalj 18,540 etc., som är anordnad mellan två lager 20, 28 av en tätskiktsmatta. Enligt åtminstone en utföringsform är infästningsdelen 26 väsentligen plattformig. Detaljen ligger an mot två tätande mattor 20 28, vars dimensioner båda överstiger infästningsdelens dimensioner. I de flesta av utföringsformerna som visas i figurerna finns ett förankringsorgan 16, varpå hängrännor 540 eller någon annan takutrustning 18 är fästbar. Slutligen finns en stor mängd urtag 30, varigenom de två tätande skikten 20, 28 är fästbara vid varandra. Således återfinns samtliga de särdrag som anges i anordningskravet 11 i rubricerade patent i D5. I D5, spalt 1, rad 64 – spalt 2, rad 2 anges att det övre tätskiktet fästes vid det undre tätskiktet genom öppningarna i förankringsplåten genom någon lämplig teknik såsom exempelvis uppvärmning.

Samtliga särdrag i patentkraven 1 resp. 11 går att återfinna i både D5 och D7. Uppfinningen enligt patentet saknar därför nyhet i förhållande till endera av D5 och D7.

Vid bedömning av om uppfinningen enligt patentet har uppfinningshöjd kan utgångspunkt tas i olika dokument enligt följande.

D2 eller D3: D3 visar belastningsbara detaljer, t.ex. en takbrunn, för belastningsbara fästen. Takbrunnen i D3 är en takutrustningsdetalj som måste kunna ta upp yttre laster bildade av t.ex. snö eller vind. Takbrunnen måste även klara av yttre krafter som kan uppstå till följd av att någon råkar sparka till eller kliva på den. Dimen-

sioneringen av konstruktionen för att klara de krafter den utsätts för kan inte anses vara annat än fackmannamässigt arbete.

D1: Det fäste som visas i detta dokument måste, pga sitt användningsområde som fäste för ett yttertak, med nödvändighet vara utformat och infäst för att tåla en icke föraktlig belastning. Sådana belastningar uppkommer inte bara från yttertaketets egen vikt, utan också pga vind, snö etc. Denna typ av belastningar är så självklar för yttertak, att den knappast behöver påpekas. I D1 har dock i förbigående på sid. 7, rad 21-23, hänvisats till att det underliggande lagret måste vara sammanhängande och kunna tåla dragkrafter, vilka torde uppkomma via de därpå klistrade fästplåtarna 1, när de i sin tur utsätts för dragkrafter. Även såväl fästplåtarna 1 som det därpå anordnade tätningsskiktet måste naturligtvis kunna tåla samma krafter. D1 i kombination med D7, vilken som redan nämnts visar förankringsanordningar, medför att uppfinningen enligt patentet saknar uppfinningshöjd.

Det får även anses vara närliggande för fackmannen att med kännedom om D3 eller D2 modifiera känd teknik enligt D1 till överensstämmelse med uppfinningen, som därmed saknar uppfinningshöjd.

D5 eller D7: Av dokumenten framgår att förankringsanordningen kan användas även för andra tillämpningsområden än de som angivits vilket är ett incitament för fackmannen att fundera på andra möjliga alternativ. Förankringsanordningen kan genom en enkel modifiering anordnas var som helst på taket. Det är närliggande för fackmannen att komma fram till uppfinningen genom att kombinera endera av D5 och D7 med endera av D1, D2 och D3.

Med utgångspunkt i någon äldre infästningsanordning, exempelvis en sådan konsol som anges i beskrivningsinledningen till rubricerade patent, skulle fackmannen enkelt kunna kombinera denna med tekniken enligt endera av D6, D8 eller D9 och således nå fram till uppfinningen. D6 visar en skiktkonstruktion för tak, vari ett baslager är perforerat, så att ett häftämne kan tränga igenom perforeringarna och ge en konstruktion som förmår stå emot krafter

från vind och liknande. D8 visar i fig 7 att partierna 34a och 34b, som består av glasfiber, omsluter den svetsbara plåten 36 på vardera sidan därav. I spalt 7, rad 14-25 anges att glasfiberpartierna 34a, 34b åtminstone delvis sträcker sig in genom urtagen 44 i den svetsbara plåten 36. Konstruktionen är avsedd att användas på taket av en tågagn. D9 visar ett arrangemang för täckning av en mur. I arrangemanget ingår en kantplåt 585 (fig 6), vari är anordnat en serie hål 588. Ett häftämne är avsett att passera genom hålen 588 (se spalt 6, rad 44-50), för att fästa kantplåten 585 vid muren 12.

Dokumentet D20 anger en fästnanordning för infästning vid tak med en platt inflistningsplatta och en från denna utskjutande gängförsedd infästningsdel, se t ex sid 2 rad 12-15. En föredragen utföringsform anges på sid 3, andra stycket som anger att infästningsplattan är en med hål försedd skiva avsedd för adhesiv infästning mot ovasidan av en takyta, där adhesiv kan tränga igenom hålen och utbreda sig över åtminstone en del av ovasidan varigenom en särskilt stark och hållbar förbindning mellan infästningsplatta och takyta erhålles. Vidare anges på sid 4, andra stycket, att infästningsplattan täckande dess ovasida kan förses med en platta eller folie vars dimension överstiger den hos infästningsplattan.

Sålendes anger D20 samtliga tekniska särdrag som är ämnade att ge den tekniska effekten "belastningsbarhet" enligt det ifrågasatta patentet, nämligen den plattformiga infästningsdelen (21), vilken genom adhesiv infästning vid taket kan uppta last med hjälp av det i infästningsdelen (21) fastsatta fästelement (22), vilket också beskrivs i D20 på sid 6 rad 9-10 såsom varande en gängförsedd stång, dvs. av samma slag som det ifrågasatta patentets fästelement.

Det är uppenbart att fackmannen med ledning av D20 endast skulle behöva vidtaga en fackmannamässig dimensioneringsåtgärd och ett fackmannamässigt val av adhesiv får att komma fram till en lösning enligt det ifrågasatta patentet.

Dokumentet D21 innehåller, förutom samma information som D20, uppgift om en ytterligare utföringsform med en hålförsedd fäst-

platta, se fig 3 och tillhörande beskrivning sid 10, tredje stycket, som anger att den hålförsedda fästplattan kan vara 10-20 cm bred och 2-4 m lång. Det är uppenbart att en fästplatta av dessa dimensioner (10-20 cm x 200-400 cm) adhesivt infäst vid ett tak kan uppta krafter av samma storleksordning som fästplattan i det ifrågasatta patentet, med den däri exemplifierade storleken 25x25 cm.

Det är således uppenbart att fackmannen med ledning av D21 inte ens skulle behöva vidtaga en fackmannamässig dimensioneringsåtgärd utan enbart ett fackmannamässigt val av adhesiv för att komma fram till en lösning enligt det ifrågasatta patentet.

Andrahandsyrkandet

T 523/89 uttalar klart och tydligt att angivandet av det avsedda användningsområdet endast är begränsande i det avseendet att artikeln måste vara lämplig för detta ändamål. Med andra ord innebär det att äldre teknik som visar samma konstruktion, men utan att uttryckligen ange att denna konstruktion är lämplig för ett alldeles speciellt ändamål, förtar nyheten hos ett senare krav som anger detta ändamål. En förutsättning är att den äldre konstruktionen också är lämplig för det angivna ändamålet, även om detta inte anges. Endast om den kända anordningen är olämplig för det i kravet angivna ändamålet skulle kravet ha nyhet (se T 637/92). T 15/91 anger också att en upptäckt av att en tidigare känd anordning kan användas på ett nytt sätt inte ger anordningen nyhet om den nya användningen inte kräver någon modifiering av den tekniska utformningen av den kända anordningen.

I det föreliggande fallet kan vi bland annat konstatera att den i stridspatentet angivna anordningen avser en urtagsförsedd infästningsdel, dvs en platta där en flexibel matta som används för infästningen har dimensioner som överstiger infästningsdelens dimensioner. Patenthavaren har inte ifrågasatt att de konkreta särdragen i kravet även återfinns exempelvis hos den infästningsdel eller –platta som visas exempelvis i D2 eller D3, utan man har bara påstått att denna inte skulle klara av användningen som infäst-

ningsdel för en belastningsbar takutrustningsdetalj, och att kravet måste tolkas mot bakgrund av detta.

Patenthavaren har vid sina tester bevisat att även brunnsflänsarna enligt D2/D3 är lämpliga som infästningsdelar, och mot bakgrund av ovannämnda europeiska praxis kan anordningen enligt såväl förstahandsyrkandet som andrahandsyrkandet inte vara patenterbärbar.

CWL

Första- och andrahandsyrkandet

Uppfinningen avser ett förfarande för anbringning av ett lastupptagande fäste för en belastningsbar takutrustningsdetalj (krav 1 – 10) och en infästningsdetalj till ett fäste för en belastningsbar takutrustningsdetalj (krav 11).

Med anledning av den stora belastning som riskerar att utsätta ett fäste det är fråga om här, är det överraskande att ett kompetent fäste av det aktuella slaget kan anbringas medelst förfarandet enligt patentet och med en infästningsdel enligt patentet. Detta inte minst när man betraktar den uppfinningens bakgrund bildande tekniken, som handlar om att fästen för sådana detaljer fästs vid en bärande del av taket, såsom t ex en betongplatta eller en trapets-korrugerad takbärplåt, vilken i sin tur ofta uppbär ett skikt med isolerande material, såsom mineralull. Vid de kända konstruktionernas genomgång genom tätskiktet, är tätning ombesörjd för att undvika läckage. De problem, som mött de kända konstruktionerna är främst på grund av problemen med tätningen vid genomgången av tätskiktet.

De självständiga kraven ska läsas i samband med beskrivningen, varav ska förstås att uppfinningen avser en speciell typ av fäste, nämligen för en belastningsbar takutrustningsdetalj, av det slag, som diskuteras i beskrivningen, takskyddsutrustning, takstegar, takräcken och liknande. Det första särdraget i den kännetecknande delen av kravet 1 innebär att infästningsdelen fästs med hjälp av en

flexibel matta, vilken fästs vid tätskiktsmattan. Det andra särdraget innebär fästning även genom urtag i infästningsdelen. Kravet 11 är analogt utformat och avser själva infästningsdelen. Enligt uppfinningen fästs alltså i grunden en infästningsdel hörande till fästet vid tätskiktsmattan på detta sätt.

D1 avser en anordning för stöd för vad som förefaller vara dekorativa detaljer till ett yttertak till en byggnad. Stödet har en platta 2, vilken är fixerad vid isoleringsskiktet eller vid tätskiktet, och vilkens omkrets vidhäftar tätande vid tätskiktet. Stödet har även ett ”stödben” 3 utskjutande över taktäckningen. Uppfinningen enligt D1 avser lösa problemen med tidigare lösningar avseende tillförlitlig täthet, enkelhet att använda och frihet att positionera. Det kan noteras att det på sid 5, rader 13 – 15, anges att plattan 2 fixeras medelst mekaniska organ 12, vilka förankras i bärplåten. Därefter anbringas ett tätningsmembran 13. Olika varianter beskrivs. Fig. 4 och 5 hänför sig till varianter med ett koherent isoleringsskikt, i stånd att motstå dragkrafter, på vilket plattan är anbringad. Med hänvisning till representationerna av isoleringsskikten i utföringsformerna enligt fig. 7, 8, 10 och 11 är det rimligt att utgå från att det är fråga om samma typ som i utföringsformerna enligt fig. 4 och 5, nämligen en typ av styva isolerblock, och att plattan i själva verket är anbringad så att dragkrafterna överförs till isolerblocket. D1 avser inte lastupptagande fästen i den mening som avses med föreliggande patent. Dessutom finns inget redovisat i D1 om att de stöd, som där förekommer, kan ta upp betydande krafter. D1 visar därför bort från uppfinningen och leder inte fackmannen att kombinera detta dokument med något annat av de anförda dokumenten.

D2 visar en ”brunnsfläns” till en takbrunn. Denna detalj är avsedd för att tillförsäkra tät genomföring av ett brunnsrör vid ett tak. En takbrunn av detta slag är i sig förankrad i en yttertaget underliggande byggnadsdel och flänsen utnyttjas för att medge att tätskiktet får en tät anslutning till brunnsröret. Några betydande belastningar, som behöver tas upp av tätskiktet är det inte fråga om. Det är därför inte korrekt, som invändaren gör gällande, att brunnsröret skulle vara en belastningsbar takustruktionsdetalj i

patentets mening. D2 uppvisar dessutom i varje hörn hål för infästningselement (bultar) att förankra i ett bärskikt. D2 leder därför fackmannen bort från uppfinningen eftersom det här anges en lösning på eventuella läckageproblem, som kan finnas vid tät-skiktsgenomgående konstruktioner. Möjligen skulle fackmannen ledas till att förändra genomföringen genom tätskiktet vid en anordning enligt teknikens ståndpunkt att även inkludera en ”brunnsfläns” enligt D2.

Genom vad BON uttalat har D2 tillförts att plattan enligt D2 även ska fungera för infästning, men han har inte angivit någon anvisning om hur plattan i D2 ska utformas för att ha denna funktion. Vad gäller sådana uttalanden hänvisas till EPO:s Guidelines for Examination, del D, kapitel V, punkterna 3.2 och 3.3. samt i sista punkten angivna T1212/97.

D3 visar bl.a. takbrunnar med brunnsflänsar (eller inklistringskragar). Samma argument som för D2 är giltiga för D3.

D4 avser en liknande konstruktion förutom att takbrunnen är försedd med en klämkrage för att påverka ett materialstycke av ett tätskikt. Materialstycket är anbringad vid rörstosen i förväg och ska tätande fästas vid ett taktäckningstätskikt vid monteringen av takbrunnen. Även i detta fall är det fråga om att åstadkomma en tät förbindelse mellan en rörstos och ett tätskikt. Fackmannen får inga indikationer i riktning av uppfinningen av D4.

D5 avser enheter för att tätande förankra tätskikt vid ett kantområde till en byggnadsstruktur. Syftet med denna uppfinning är att genom förankringen säkert undvika upplyftningseffekter från vind. Det handlar alltså inte om att fasthålla någon detalj vid ett tätskikt. Om det vore så att detaljerna skulle hållas fast av endast tätskiktet skulle det bli fråga om en mycket osäker konstruktion, eftersom inget skulle förhindra just det som D5 avser åstadkomma, nämligen förankring av tätskiktet för undvikande av upplyftningseffekter förorsakat av vindar. Fasthållning av detaljerna med endast tätskiktet skulle ju i stället befrämja upplyftningseffekter på tätskiktet. I praktiken måste därför arrangemanget förankras med

hjälp av mekaniska medel eller dylikt i kantområdet. Detta inser fackmannen, varför D5 inte leder honom i riktning av patentet.

D7 motsvarar D5, och det hänvisas till argumenten beträffande detta dokument.

D6 avser ett basark för en takbeläggningsenhet, varvid basarket uppvisar ett flertal hål för att medge penetrering av t ex tjära i ändamål att öka vidhäftning mot ett underlag. I synnerhet avser D6 ett basark med hål placerade i ett flertal enhetligt åtskilda grupper (clusters). Basarket består av organiskt eller oorganiskt material mättat med asfalt eller tjära. Det anges också att basarket är flexibelt. Denna skrift handlar om att se till att basarket inte lyfts genom vindpåverkan. Fackmannen finner ingen ledning i D6 i riktning av uppfinningen och ingenting i övriga dokument leder fackmannen till en kombination med D6, som skulle resultera i uppfinningen enligt de självständiga kraven.

D8 avser ett tak till en järnvägsvagn. En variant, som hänvisas till (fig 7), uppvisar ett glasfibertak med en integrerad runtomgående metallplåtremsa, vilken svetsas vid en vägg till en vagn. Plåtremsan är med vid formningen av glasfibertaket, och glasfiber tillåts sträcka sig genom hål i plåtremsan. Detta dokument ger inte några anvisningar i riktning av patentet. Den hålförsedda, fastsvetsade plåtremsan uppbär glasfibertaket. Det finns inga indikationer om att en plåt detalj skulle kunna uppbäras av ett tätskikt såsom enligt patentet.

D9 avser kröntäckning vid en mur. Vid en variant, som hänvisas till (fig 6), fästs ett hörnelement vid muren genom en adhesiv. Hål i hörnelementet är anordnade att öka vidhäftningen. Optionellt kan ett tätande membran vara anordnat. Inte heller när det gäller detta dokument har det således visats att ett lastupptagande fäste fästs vid en tätskiktsmatta såsom anges i kravet 1 i patentet.

I den mån ritningen enligt D10 skulle bedömas vara allmänt tillgängligt, får det anses att ritningen visar en representant för bakgrundstekniken med mekaniska infästningar i en bärande takplåt.

Infästningsplåten uppvisar stora likheter med detaljerna i D3. D10 medföljs inte av någon skriftlig förklaring, och givet den information, som kan inhämtas från ritningen, skulle fackmannen inte ledas i riktning av vårt patent, utan snarare till att detta är ytterligare en variant med mekanisk fastsättning (med bultar) i takplåten.

Beträffande D20 och D21 avser dessa skrifter lösbar anbringning av värmeisolerskivor. Det säger sig självt att det här handlar om helt andra belastningar än vid föreliggande uppfinning. Till yttermera visso är inrättad en ”skiljefolie” 4 (Trennfolie), vars funktion är att undvika att värmeisolerskivor fastnar i det använda klistret, med vilket hållaren fastklistras på underlaget. I D21 är visserligen visade hål, uppenbarligen för förbättrad vidhäftning, men liksom i D20 är anordningen försedd med en skiljefolie 4 resp. 14 med samma syfte som ovan anges. Det kan noteras att som alternativ till klistring föreslås spikning eller skruvning. Sammantaget kan fackmannen inom det industriområde vårt patent avser inte finna ledning i D20 eller D21 i riktning av kraven i föreliggande patent. Den diskussion om plattdimensioner, som förs av användaren anser vi inte förändra detta faktum.

Beträffande de åberopade T-fallen är det inte helt klart i samband med vilket eller vilka mothåll dessa anförs. Användaren har ju anfört 21 mothåll. Emellertid, oavsett vilket, har inte användaren i något enda fall lyckats prestera något dokument, som kvalificerar för den tolkning av dessa T-fall som användaren gör. Tvärtom är det här, t ex beträffande D2 och D3 fråga om äldre teknik, som inte alls är överförbar på det sätt som krävs enligt rådande EPO-praxis eftersom det i de anförda skrifterna inte beskrivs något, som skulle vara ”lämpligt”, och vad som beskrivs i det anförda som helhet därutöver skulle kräva modifiering av ett slag, som inte erbjuder sig för fackmannen.

Uppfinningen är inte förut känd genom något av de anförda dokumenten, varför nyhet föreligger för de självständiga patentkraven.

Uppfinningen har enligt ovan inte visats vara närliggande för fackmannen i betraktande av de anförda skrifterna tagna enskilt eller i kombination. I synnerhet finns, utgående från det bakomliggande problemet, ingenting i något av de anförda dokumenten, som leder fackmannen i riktning av att pröva en lösning, varvid infästningsdelen fästs så som anges i kravet 1 respektive med en infästningsdel enligt kravet 11. Sett i backspeglarna är det lätt att avfärda de flesta patenterbara uppfinningar såsom varande "självlara eller uppenbara". I den situation uppfinnaren befann sig vid tiden för ansökan fanns emellertid helt andra vägar att gå för att söka lösa problemen med den dåvarande teknikens ståndpunkt. En möjlig lösning skulle kunna vara att integrera kragen i D2 och D3, om man anser att dessa möjliggör säker tätning, med befintliga fästen, vilka för sin funktion har en genomgång genom tätskiktet.

Som ytterligare indikation på att uppfinningshöjd föreligger kan anges marknadsmässig framgång för produkter enligt patentet, varvid det handlar om såväl teknisk som ekonomisk framgång för dessa produkter.

Övrigt

På begäran av Weland har vittnesförhör hållits med BON och UG. På begäran av CWL har förhör i bevissyfte hållits med BL och vittnesförhör hållits med RH.

DOMSKÄL

Mellan parterna är ostridigt att BON, vid ett möte i Skycity, Arlanda, den 15 oktober 2001, till BL – och till UG i ett annat möte samma dag – överlämnade D2, visande en perforerad plåt/platta avsedd för takbrunnar, samt information om en teknisk lösning avseende tätare infästning för belastningsbara beslag. Av förhöret med BON framgår, att den lösning han anvisade innebar bl.a. följande. Plattan enligt D2 skulle modifieras så, att den istället för hålet i mitten försågs med bultar för infästning av t.ex. snöras-skydd. Helst skulle plattan ha en central upphöjning för att få bort fri vattengång, men kunde även vara plan. Plattan skulle läggas på

en asfaltmatta och överlappas med en annan asfaltmatta så att infästningen blev dold, varvid perforeringarna i plattan skulle medge hopklistring av mattorna.

BON har uppgett att han till bl.a. BL överlämnade D2 och övrig information utan någon form av förbehåll om sekretess. Att BON lämnade uppgifterna till BL utan något förbehåll om sekretess vinner stöd av vad UG omvittnat. UG har sålunda berättat att BON vid deras möte samma dag till honom överlämnade D2 och informationen om den tekniska lösningen och att det aldrig var tal om sekretess. De omständigheter som CWL anfört till stöd för att det fanns en "presumtion" om sekretess – att BON haft separata möten med bolagsrepresentanterna och att Weland sökt patent på den lösning de kommit fram till – är inte sådana att de förringar tilltron till BONs uppgifter i detta hänseende.

Den konstruktionslösning BON föreslog är av enkelt slag och både BL och UG får anses ha besuttit tillräcklig teknisk kompetens för att förstå den givna informationen.

Vid denna bedömning får innehållet i D2 och de uppgifter om lösningen på det aktuella problemet som BON anvisade anses ha blivit allmänt tillgängliga den 15 oktober 2001.

Av BONs uppgifter framgår att den genom D2 kända plattan/plåten, före mötena mellan BON och företrädarna för respektive bolag, fästes, förutom genom inklistring, även med hjälp av skruv eller skruv i kombination med en plasthylsa. De i plåtens hörn befintliga 5-mm-hålen användes därvid för att fästa plåten med skruv då den låg på trä. I de fall taket var isolerat och plåten låg på isolering användes 20-mm-hålen genom vilka en plasthylsa och skruv fördes för att fästa plåten. Då BON uppgett att han under mötena med bolagens representanter inte fört några diskussioner om den belastning infästningen måste kunna ta upp kan, då något annat inte framkommit, den lösning BON föreslog vid dessa möten inte sägas kunna avse en lösning som utesluter att infästningen av plåten skulle innefatta användning även av skruv eller skruv i kombination med plasthylsa.

Den uppfunna infästningsdelen enligt det sidordnade, självständiga patentkravet 11, enligt både första- och andrahandsyrkandet, anges vara utformad för att medge infästning med hjälp av en flexibel matta vars dimensioner överstiger infästningsdelens dimensioner. Patentkravet 11, enligt respektive yrkande, är inte utformat på så sätt att infästningsdelen är begränsad till att enbart kunna fästas på detta sätt, utan omfattar även lösningar med kompletterande infästning. Den formella anslutningen till förfarandet enligt patentkrav 1 ändrar inte på detta då nämnda patentkrav inte bidrar till att ytterligare definiera infästningsdelens utformning.

Den lösning som BON med utgångspunkt i D2 presenterade var avsedd för takustrustningsdetaljer, t.ex snörasskydd. Det är härvid helt uppenbart att den angivna lösningen även var lämplig för andra typer av takustrustningsdetaljer, såsom takstegar m.m. Med hänsyn till hur plattan/plåten skulle vara infäst och att takustrustningsdetaljen skulle vara fäst till plattan med hjälp av bultarna är det vidare uppenbart att takustrustningsdetaljen var belastningsbar. Med detta sagt och genom konstaterandet att den lösning BON angivit uppfyller samtliga bestämmelser som anges i patentkravet 11, första- och andrahandsyrkandet, kan inte någon annan slutsats dras än att vad som anges i nämnda patentkrav inte är nytt.

Då infästningsdelen enligt både första- och andrahandsyrkandets patentkrav 11 således inte är ny skall överklagandet redan av denna anledning bifallas.

Per Carlson

Anders Brinkman
Referent

Håkan Sandh

Enhälligt

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (Formulär A)